

VOORSTEL voor het algemeen bestuur

ONDERWERP Vaststelling waterschapsverordening en onderhoudsverordening	Reg. Nr.	Z/23/057351-240889	
	Portefeuillehouder	D.S. Schoonman	
Datum DB - vergadering	7 november 2023	Datum AB - vergadering	21 november 2023

VOORSTEL

Het algemeen bestuur besluit:

1. vast te stellen de bij dit voorstel gevoegde:
  - a. Waterschapsverordening Drents Overijsselse Delta, met de bijbehorende kaarten;
  - b. Onderhoudsverordening Drents Overijsselse Delta;
 onder intrekking van de Keur Waterschap Drents Overijsselse Delta en de Algemene regels bij de Keur Drents Overijsselse Delta;
2. aan het dagelijks bestuur de bevoegdheid te delegeren om de volgende delen van de waterschapsverordening vast te stellen en te wijzigen:
  - a. regels over vergunningplichtige activiteiten;
  - b. regels over vergunningvrije activiteiten;
  - c. regels over meldingsplichtige activiteiten; en
  - d. aanwijzing van gebieden en waterstaatswerken waarop regels van toepassing zijn.
3. aan het dagelijks bestuur de bevoegdheid te delegeren om de datum van inwerkingtreding van de verordeningen te wijzigingen als de inwerkingtreding van de Omgevingswet onverhoopt toch nog wordt uitgesteld.

SAMENVATTING

De Omgevingswet c.a. treedt in werking op 1 januari 2024. In het kader van die wet wordt de waterschapsverordening vastgesteld. Die verordening en de onderhoudsverordening nemen de plaats in van zowel de Keur als de Algemene regels bij de keur. De keur geeft aan wat verboden is zonder vergunning en bevat regels over onderhoud van watergangen en waterkeringen. De algemene regels geven aan wat vrijgesteld is van vergunningplicht en welke voorschriften voor die vrijstelling gelden.

In juli 2023 hebben we de waterschapsverordening en de onderhoudsverordening in ontwerp vastgesteld. De ontwerpverordeningen zijn ter inzage gelegd. Er is één zienswijze ontvangen, van de Veiligheidsregio IJsselland. Na toelichting op de aard van de ontwerpbesluiten in relatie tot de zienswijze, is die ingetrokken.

Wat betreft de *waterschapsverordening* is het volgende van belang:

- uitgangspunt is: beleidsneutraal van Keur en Algemene regels naar waterschapsverordening;
- er zijn enkele aanpassingen aangebracht op basis van ervaringen met de huidige regels;
- er is rekening gehouden met instructies van het Rijk en de provincies Drenthe en Overijssel;
- er zijn regels opgenomen over lozingen op oppervlaktewater (uit het oogpunt van waterkwaliteit) en op zuiveringstechnische werken, ter vervanging van landelijke regels die vervallen;
- op de bijbehorende kaart zijn “beperkingengebieden” opgenomen (staan nu nog in legger).

Er is in 2021 een participatietraject gevolgd voor de waterschapsverordening, voorafgaande aan de vaststelling in ontwerp. Er zijn enkele reacties binnengekomen. Die zijn gewogen en gaven geen aanleiding tot wijzigingen.

BEOOGD EFFECT EN/OF RESULTAAT

De nieuwe regelgeving past binnen de kaders van de Omgevingswet, de bijbehorende algemene maatregelen van bestuur en Omgevingsregeling, alsook de omgevingsverordeningen van de provincies Drenthe en Overijssel.

Tot nu was de Keur gebaseerd op het principe 'nee, tenzij'. Dat neemt niet weg dat de Algemene regels bij de Keur het karakter hadden van 'ja, mits'. Daar blijkt immers uit wat is vrijgesteld van de vergunningplicht en welke voorschriften daarbij van toepassing zijn.

De waterschapsverordening is nog sterker gebaseerd op 'ja, mits'. Naast de zorgplicht in hoofdstuk 1, is in de hoofdstukken 2 en 3 voor allerlei activiteiten bepaald of van toepassing is:

- nadere invulling van de zorgplicht;
- algemene regels (zonder noodzaak van vergunning);
- meldplicht;
- informatieplicht;
- vergunningplicht;
- een absoluut verbod.

Doorgaans is per activiteit een of meer van deze aspecten aan de orde.

De diverse activiteiten zijn apart geregeld per 'asset' (waterkering, oppervlaktewaterlichaam, grondwaterlichaam, bergingsgebied, beschermingszone of profiel van vrije ruimte).

Er zijn 'vangnetvergunningplichten' opgenomen door een vergunningplicht te regelen voor onvoorziene activiteiten ter plaatse van waterstaatswerken en beschermingszones, als ook voor lozingen op oppervlaktewater of een zuiveringstechnisch werk.

Onderhoudsverordening

Onderhoudsbepalingen staan nu nog in de Keur, maar straks in de onderhoudsverordening. Daarbij gaat het om bepalingen over onderhoudsplichtigen, onderhoudsplichten en schouw, alsook strafbepalingen. Deze bepalingen mogen niet in de waterschapsverordening staan op grond van de nieuwe landelijke regelgeving. Daarom is vaststelling van een onderhoudsverordening gewenst.

Beleidsregels

In hoofdstuk 1 van de waterschapsverordening staan beoordelingsregels voor de behandeling van aanvragen voor een omgevingsvergunning. Daarnaast stellen wij beleidsregels vast, waarin nader is omschreven wat het beleid is voor vergunningverlening met de juiste verwijzingen naar de waterschapsverordening.

Kaarten bij de waterschapsverordening en de beleidsregels - DSO

Met behulp van de kaarten bij de waterschapsverordening is te zien waar, welke regels van toepassing zijn.

Op de kaarten staan zogenoemde 'beperkingengebieden'. Dat zijn gebieden waar regels van toepassing zijn. Daarbij gaat het ook om de ligging van waterstaatswerken en de beschermingszones bij de waterkeringen en oppervlaktewaterlichamen. Op grond van de Omgevingswet maken die zones straks geen deel meer uit van de legger, maar horen die op de kaart bij de waterschapsverordening. De kaarten met de beperkingengebieden worden 'vertaald' naar het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). In het DSO komt ook de waterschapsverordening te staan. Vanaf 1 januari 2024 is in het DSO te zien waar, welke regels van het waterschap van toepassing zijn. Ook kunnen bijvoorbeeld burgers, bedrijven en medeoverheden nagaan of voor een bepaalde activiteit bijvoorbeeld een vergunning van of melding aan het waterschap is vereist.

De waterschapsverordening en de beleidsregels verwijzen naar de kaarten. De kaarten verwijzen niet naar de verordening. Anders gezegd: de kaarten zijn vooral te begrijpen als bijlage bij de verordening. Kaartlagen over diverse activiteiten (zoals dempen en water onttrekken) zijn te zien via deze [link](#). Die link wordt ook opgenomen in de waterschapsverordening die in het DSO komt te staan.

Via die link is ook de kaartlaag voor de Overijsselse Vecht te zien. Die is van belang bij de beleidsregels.

Kaartlagen over waterkeringen en oppervlaktewaterlichamen zijn te zien via deze link: [Werkingsgebieden Waterschapsverordening - beleidsregels \(arcgis.com\)](#) (deze kaartlagen zijn voor zover nodig (in geringe mate) verbeterd en verduidelijkt ten opzichte de versie die ter inzage heeft gelegen). N.B. rechtsonder kunt u kaartlagen openen. Als u een kaartlaag geopend hebt, is ook de legenda te zien. Soms is het noodzakelijk ver in te zoomen voordat e.e.a. zichtbaar is.

KADER

- De komst van de Omgevingswet brengt met zich mee dat de Keur en Algemene regels bij de keur vervangen moeten worden door de waterschapverordening. Daarvoor is weliswaar een overgangstermijn beschikbaar, maar het is aantrekkelijk om de waterschapsverordening tegelijk met de Omgevingswet in werking te laten treden. Het voordeel is dat het waterschap dan meteen alle relevante regelgeving in één document heeft staan.
- Bij de voorbereiding van de verordening is rekening gehouden met de Omgevingswet, de bijbehorende algemene maatregelen van bestuur en Omgevingsregeling, alsook met instructies in de nieuwe omgevingsverordeningen van de provincies Drenthe en Overijssel.
- Er is uitgegaan van een beleidsneutrale overgang van de huidige naar de nieuwe regelgeving. De beschermingszone langs primaire en regionale waterkeringen is conform eerder vastgesteld beleid voor (enkel) windturbines uitgebreid naar 300 m uit de teen van de waterkering.
- Ervaringen met de huidige regels hebben op onderdelen geleid tot een aantal aanpassingen en herstel van omissies.
- Landelijk zijn er regels voor een aantal lozingen vervallen, zoals opgenomen in het Activiteitenbesluit (met bijbehorende Activiteitenregeling), het Besluit lozing afvalwater huishoudens en het Besluit lozen buiten inrichtingen (met bijbehorende regeling). Het Rijk heeft het al dan niet regelen van die lozingen overgelaten aan de waterschappen. Als service heeft het Rijk de te vervallen regels ondergebracht in de zgn. 'Bruidsschat waterschapsverordening'. In de bijgevoegde waterschapsverordening is de bruidsschat overgenomen (m.n. hoofdstuk 4). Soms is de regelgeving in de verordening op dit gebied wat toegespitst, bijvoorbeeld door wat extra gegevens bij een melding te vragen.

ARGUMENTEN

Het belangrijkste argument om de voorgestelde besluiten te nemen is om regelgeving van WDO Delta in lijn te brengen met de Omgevingswet, bijbehorende algemene maatregelen van bestuur en Omgevingsregeling, alsook de omgevingsverordeningen van de provincies Drenthe en Overijssel.

Delegatie aan het dagelijks bestuur

Het voorstel betreft ook delegatie aan het dagelijks bestuur om de waterschapsverordening op onderdelen te wijzigen. Daarbij gaat het om:

- a. regels over vergunningplichtige activiteiten;
- b. regels over vergunningvrije activiteiten;
- c. regels over meldingsplichtige activiteiten; en
- d. aanwijzing van gebieden en waterstaatswerken waarop regels van toepassing zijn.

Deze delegatie is ook in de verordening opgenomen (art. 5.1). We doen één keer per jaar een schriftelijke mededeling aan het algemeen bestuur over het gebruik van de bevoegdheid genoemd in artikel 5.1 (is bepaald in art. 5.2). De delegatie bevordert de flexibiliteit om genoemde onderdelen van de verordening aan te passen. Met name gebieden waar regels van toepassing zijn, zullen regelmatig wijzigen als gevolg van aanleg of wijziging van waterstaatwerken.

Als wijziging van regels een sterk beleidsmatige impact heeft, zal e.e.a. eerst aan u worden voorgelegd.

Delegatie in verband met eventueel uitstel inwerkingtreding Omgevingswet

De Omgevingswet treedt in werking 1 januari 2024. Als er onverhoopt toch nog uitstel komt na vaststelling van de verordeningen door u, is het gewenst dat wij de datum van inwerkingtreding van de verordeningen nog kunnen wijzigen.

Zonder inwerkingtreding van de wet, is inwerkingtreding van de verordeningen geen optie. De waterschapsverordening is immers gebaseerd op de wet en bijbehorende algemene maatregelen van bestuur.

FINANCIËN

n.v.t.

JURIDISCHE EN/OF ORGANISATORISCHE GEVOLGEN

Zoals aangegeven is uitgegaan van een beleidsneutrale overgang van de huidige naar de nieuw regelgeving.

De beschermingszone langs primaire en regionale waterkeringen is conform eerder vastgesteld beleid voor (enkel) windturbines uitgebreid naar 300 m uit de teen van de waterkering.

Gelet op praktijkervaringen binnen het waterschap met beheer en vergunningverlening/handhaving zijn enkele onderdelen inhoudelijk aangepast.

Bij de waterschapsverordening gaat het daarbij om het volgende.

1. De beschermingszone (5 m breed) langs B-watgangen is geschrapt in het zuidelijk deel van het beheergebied (het gebied van voormalig Waterschap Groot Salland). In het noordelijk deel was er al geen beschermingszone bij B-watgangen. B-watgangen zijn op grond van de legger doorgaans in onderhoud bij de eigenaren/gebruikers van aanliggende percelen;
2. Voor efficiënt onderhoud door het waterschap van A-watgangen:
  - a. is voor nieuwe beplanting in de beschermingszone (5 m breed) langs A-watgangen een vergunning vereist;
  - b. is de vereiste vrije doorrijdbreedte voor onderhoudsmachines bij nieuwe hekken 5 m (nu: 4 m);
  - c. is geen nieuw gebouw toegestaan binnen 5 m uit de insteek van een A-watgang (nu: 4 m);
  - d. is voor de toegankelijkheid van onderhoudsmachines de vrije hoogte wat betreft takken boven onderhoudspaden 5 m (nu: 4 m);
  - e. is de vrije ruimte tussen een nieuwe kas in de beschermingszone van een A-oppervlaktewaterlichaam in de polder De Koekoek minimaal 2,5 m (nu: 2,0 m) uit de insteek, als het A-oppervlaktewaterlichaam varend wordt onderhouden;
3. Er geldt een algemeen verbod om zonder vergunning water te onttrekken uit 'rode watgangen', dat zijn watgangen met een bepaalde ecologische/natuur waarde;
4. Onttrekken van oppervlaktewater is toegestaan zolang de benedenstrooms gelegen peilregulerende werken nog overlopen (i.p.v. alleen het eerstvolgende peilregulerende werk). Dit is aangepast met het oog op handhaving in het geval onderlinge afspraken over het onttrekken van water bij droogte niet afdoende zijn.
5. Om piping tegen te gaan, is voor de situatie dat er een beschermingszone A aanwezig is bij een primaire of regionale waterkering, de afstand voor vergunningvrij planten van een boom uitgebreid van 10 m uit de teen van de waterkering naar de grens tussen de beschermingszones A en B. Dit geldt als de boom hoger kan groeien dan 5 m.

BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN EN RISICO'S

Uitgangspunt is dat er geen beroep mogelijk is tegen de waterschapsverordening. Er is een risico dat een rechter een aanwijzing van een beperkingengebied in een concreet geval toch beschouwd als vatbaar voor beroep. Eventuele jurisprudentie zal dat moeten uitwijzen.

OMGEVING; BETROKKENEN, PARTNERS EN DRAAGVLAK

Op grond van het Omgevingsbesluit wordt bij het vaststellen van een waterschapsverordening aangegeven hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de voorbereiding zijn betrokken en wat de resultaten daarvan zijn. Op 26 februari 2021 is in het Waterschapsblad vermeld dat het waterschap de waterschapsverordening voorbereidt. Daarbij is aangegeven dat het ombouwen van de huidige regels naar de waterschapsverordening in principe beleidsneutraal zou plaatsvinden. Ook is gewezen op wijziging op ondergeschikte onderdelen en op de uitbreiding van de beschermingszone langs primaire en regionale waterkeringen (tot 300 m uit de teen van de waterkering), met het oog op windturbines.

Ingezetenen en belanghebbenden konden tot en 31 maart 2021 suggesties indienen voor de waterschapsverordening. Tot slot is meegedeeld dat later de openbare voorbereidingsprocedure zou volgen, waarbij gelegenheid is zienswijzen in te dienen.

Naast de openbare bekendmaking in het Waterschapsblad is er per mail en per brief bericht gegaan naar bijvoorbeeld de beide provincies, de gemeenten, LTO en terreinbeheerders. Daarbij is gevraagd of zij, gelet op hun ervaringen met de Keur c.a., suggesties hebben voor de waterschapsverordening. Er zijn reacties ontvangen van WMD Drinkwater B.V., Veiligheidsregio IJsselland, Staatsbosbeheer Drenthe en van Natuurmonumenten (Beheereenheden Salland, Twente en de Wieden), mede namens Landschap Overijssel en Staatsbosbeheer. De reacties zijn gewogen en gaven geen aanleiding tot wijzigingen.

In juli 2023 hebben we de waterschapsverordening en de onderhoudsverordening in ontwerp vastgesteld. Die hebben zes weken ter inzage gelegen, vanaf eind augustus. Er is één zienswijze ontvangen, van de Veiligheidsregio IJsselland. Na toelichting op de aard van de ontwerpbesluiten in relatie tot de zienswijze, is die ingetrokken.

COMMUNICATIE

De besluiten worden op de vereiste manier openbaar bekend gemaakt. Ook op onze website wordt er aandacht aan besteed.

VERVOLG / UITVOERING

Zie onder Communicatie

BIJLAGEN

1. Waterschapsverordening Drents Overijsselse Delta *;
2. Onderhoudsverordening Drents Overijsselse Delta;

* Zie voor de bijbehorende kaarten de links onder 'Kaarten bij de verordening en de beleidsregels' op pagina 2 van dit voorstel.

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta

de secretaris,
E.M. van Grol

de dijkgraaf,
D.S. Schoonman